

УДК 378.147

ВИКОРИСТАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Мартинів О.М.

Львівський національний університет імені Івана Франка

Досліджено, що формування культури здоров'язбереження студентів університету на заняттях з фізичного виховання передбачає використання міждисциплінарної інтеграції. На основі аналізу змісту навчальних курсів визначені дисципліни, вивчення яких сприятиме формуванню культури здоров'язбереження студентів економічних спеціальностей. Узагальнено, що «Філософія» формує науковий світогляд студентів щодо проблем здоров'язбереження. Вивчення «Безпеки життєдіяльності» передбачає розширення уявлень майбутніх фахівців про здоров'яруйнівні впливи. «Історія української культури» розширює знання студентів стосовно способів оздоровлення людини на різних історичних етапах. «Фізичне виховання» дає змогу апробувати оптимальні фізичні вправи, що сприятимуть оздоровленню. На основі міждисциплінарної інтеграції в майбутніх економістів формуватиметься філософське уявлення про сучасну концепцію здоров'я, способи його збереження в історичному контексті, уникнення здоров'яруйнівних впливів та практичної апробації методів оздоровлення.

Ключові слова: студенти, міждисциплінарна інтеграція, фізичне виховання, здоров'я, здоров'язбереження.

Постановка проблеми. Традиційним варіантом побудови міждисциплінарної інтеграції у вищій школі є послідовне вивчення дисциплін, коли кожна наступна спирається на попередні шляхом актуалізації необхідних знань. Це так зване предметно-орієнтоване навчання в межах вертикальної інтеграції. У зв'язку з розвитком системного підходу до розуміння сутності феномену культури здоров'язбереження майбутніх фахівців зросли вимоги до міждисциплінарної інтеграції, що передбачає взаємодію та взаємодоповнення окремих елементів кількох навчальних дисциплін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що дослідники зосереджують увагу на інтеграції загальнонаукових підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців [8]; визначають міждисциплінарність як взаємодію наук, що передбачає використання всього потенціалу наукового знання для вирішення завдань професійної освіти [4]; вважають, що міждисциплінарність забезпечить посилення взаємодії всіх дидактичних принципів у реальному процесі навчання [6]; визначають оптимальні умови для вивчення складних міждисциплінарних ідей: розширення уявлень про знаходження відповідності між типом інтеграції й розвитком певних умінь і якостей того, хто навчається; врахування дидактичних принципів організації інтегрованих навчальних курсів, що відповідають вимогам доступності (створення мотиваційної основи, контекстність викладання, координація змісту навчальних дисциплін, знаходження спільного тезаурусу та ін.) [7]. У формуванні міждисциплінарних зв'язків науковцями враховано розуміння структури навчального матеріалу, виходячи з положення, що елементи утворюють структуру лише тоді, коли вони пов'язані таким чином, що впливають один на одного [5]. Використання міждисциплінарної інтеграції у формуванні культури здоров'язбереження студентів на заняттях з фізичного виховання в університеті окреслюємо як не вирішену раніше частину загальної проблеми.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є розкриття методичних засад використання міждисциплінарної інтеграції у формуванні культури здоров'язбереження студентів економічних спеціальностей на заняттях з фізичного виховання в університеті.

Виклад основного матеріалу. Міждисциплінарна інтеграція як самостійний науковий підхід має виконувати певну організаційну роль: впливати на розробку програм, з урахуванням структури навчального матеріалу; на створення підручників; на відбір методів і форм навчання. У зв'язку з відсутністю наукового обґрунтування елементів інтеграції в діючих навчальних планах і програмах, за якими здобувають професійну освіту майбутні економісти, на сучасному етапі досить складною проблемою є вибір навчального матеріалу, який має об'єктивні підстави для інтеграції. На основі аналізу змісту навчальних курсів встановлено, що в практиці роботи викладачів спостерігається недостатність використання міждисциплінарних зв'язків. Вивчення зв'язків і взаємозалежностей між змістом різних дисциплін дає змогу узагальнити, що основними критеріями встановлення кореляції є такі ознаки:

- коли поняття несумісні (не перетинаються ні в змісті, ні в методах), то кореляція має значення нуля;
- якщо поняття, які використовуються у вивченні різних дисциплін, тотожні (співпадають повністю), то кореляція дорівнює одиниці;
- коли поняття сумісні (наприклад: шкідливі та небезпечні чинники для здоров'я людини, що вивчається студентами на заняттях з фізичного виховання та валеології), кореляція набуває значення від нуля до одиниці.

Враховуючи результати аналізу навчальних планів ВНЗ, були визначені дисципліни, вивчення яких сприятиме формуванню культури здоров'язбереження студентів економічних спеціальностей: «Безпека життєдіяльності», що розширює уявлення студентів про здоров'яруйнівні впливи; «Філософія» – формує науковий світогляд щодо проблем здоров'язбереження; «Історія

української культури» – розширює знання студентів стосовно способів оздоровлення людини на різних історичних етапах; «Фізичне виховання» – дає змогу апробувати оптимальні фізичні вправи, що сприятимуть оздоровленню.

Зазвичай практичний аспект формування культури здоров'язбереження студентів університету відбувається на заняттях з фізичного виховання.

Аналіз програми дисципліни «Фізичне виховання» (I-II курси) дозволив з'ясувати, що вивчення цієї дисципліни передбачає забезпечення загальної фізичної підготовки як засобу формування всебічно розвиненої особистості, збереження і зміцнення здоров'я, оптимізацію фізичного та психофізіологічного стану студентів. Відповідно до її змісту – це соціально-педагогічний процес організації фізичного виховання як компонента здорового способу життя, що передбачає проведення навчальних занять з метою зміцнення здоров'я, розвитку рухових якостей, вдосконалення морфологічних і функціональних можливостей майбутніх економістів. Досягнення студентами мети фізичного виховання передбачає комплексне вирішення наступних завдань у формуванні: розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості й підготовки її до професійної діяльності; мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури; установки на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання; потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом; прагнення до зміцнення здоров'я, правильного формування та всебічного розвитку організму, профілактики захворювань, забезпечення високого рівня фізичного стану, працездатності протягом всього періоду навчання. Студенти покликані оволодіти системою практичних умінь і навичок раціональної фізичної діяльності для забезпечення, зберігання і зміцнення здоров'я, розвитку й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості; опанувати комплексом рухових умінь і навичок для забезпечення загальної та професійно-прикладної фізичної підготовленості, що визначають психофізичну готовність випускників вищого закладу освіти до життєдіяльності й обраної професії; виявляти здатність до виконання державних або відомчих тестів і нормативів на рівні вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-професійних програм відповідного спеціаліста.

За підсумками вивчення дисципліни «Фізичне виховання» студенти мають *знати*: методики побудови індивідуальних програм забезпечення фахової дієздатності (професійної діяльності); різновиди фізичних вправ і принципи їх використання; принципи підбору фізичних вправ, їх компоновання та послідовність використання за визначеними цілями; засоби та методику розвитку рухових якостей: сили, витривалості, швидкості, спритності, гнучкості, координації тощо; гігієнічні засади розумової праці та особистої гігієни; використання природних чинників власного загартування з метою протидії несприятливим факторам навколишнього середовища; правила запобігання фізичній перевтомі, перетренуванню, перенапрузі, іншим кризовим явищам; фактори, які впливають на якість і тривалість індивідуального життя;

Студент повинен *уміти*: використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я й забезпечення фахової дієздатності; використовувати відповідні види фізичних вправ і психофізичний тренінг для профілактики захворювань, зміцнення здоров'я та підвищення розумової працездатності; використовувати засоби фізичної культури та спорту з метою поліпшення здоров'я та рухової підготовленості, як складових ефективної професійної діяльності; дотримуватись гігієнічних вимог у процесі оздоровлення і тренувань; використовувати природні чинники з метою зміцнення здоров'я, підвищення працездатності та стійкості до захворювань; використовувати засоби фізичної культури з метою нівелювання впливу шкідливих чинників професійної діяльності, профілактики захворювань і протистояння хибним звичкам; застосовувати методи самоконтролю за станом здоров'я, фізичного розвитку та діяльності функціональних систем організму; за допомогою засобів фізичної культури і спорту та дотримання засад здорового способу життя формувати і підтримувати оптимальний рівень власної психофізичної стійкості для забезпечення дієздатності.

Вивчення дисципліни «Фізичне виховання» передбачає урахування результатів підготовки студентів із цієї дисципліни згідно з програмою середньої школи, набутих валеологічних та екологічних знань, фізичних умінь і навичок, ціннісного ставлення до збереження та зміцнення здоров'я як одного з аспектів світогляду особистості. Взаємозв'язок між показниками соматичного здоров'я, рухової активності, теоретичної підготовленості, оволодіння руховими діями та мотиваційно-ціннісної сфери студентів складає певне підґрунтя для формування культури здоров'язбереження майбутніх фахівців економічних спеціальностей. Тому розширена теоретична підготовка студентів до ведення здорового способу життя та здоров'язбереження в майбутній професійній діяльності має здійснюватися й у процесі вивчення таких дисциплін, як «Історія української культури», «Філософія», «Безпека життєдіяльності». Припускаємо, що саме використання міждисциплінарної інтеграції уможливить формування у студентів економічних спеціальностей досліджуваного феномену.

Так, курс «Історія української культури» несе головне навантаження у формуванні світогляду високодуховного громадянина України. В контексті нашого дослідження впродовж вивчення цієї дисципліни у студентів слід розвинути розуміння здоров'я як загальнолюдської духовної цінності шляхом ознайомлення з головними досягненнями української культури в ідеях збереження здоров'я, розкриття значущості, багатомірності та різноманітності вітчизняної культури здоров'язбереження, що сприяє вихованню у студентської молоді відповідального ставлення до власного здоров'я та способу життя. За результатами вивчення курсу студент повинен *знати*: основні підходи до розуміння історії української культури здоров'язбереження, зміст яких відображає характер історичного її розвитку; характерні риси української культури здоров'язбереження; особливості культурних епох української культури, їх духовні цінності та пріоритети, зокрема в контексті збереження

здоров'я як людської цінності; історичні епохи становлення та розвитку в українській культурі ідей про збереження здоров'я; досягнення українського народу на кожному історичному етапі у сфері здоров'язбереження з часів трипільської культури й до наших днів; специфіку української культури та ідей стосовно здоров'язбереження як складових частин світового культурного процесу тощо.

Студент повинен *уміти*: аналізувати тенденції розвитку культури здоров'язбереження в Україні в різні історичні епохи; вільно орієнтуватись у процесах розвитку української культури здоров'язбереження; кваліфіковано використовувати цінності української культури здоров'язбереження в майбутній професійній діяльності з метою збереження власного здоров'я; пояснювати значення історії української культури здоров'язбереження в процесі гармонійного розвитку особистості та суспільства загалом.

У результаті філософської підготовки у студента формуватиметься уявлення про: загальну картину світобудови; сутність, призначення і сенс життя людини; різноманіття форм людського знання; співвідношення раціонального й ірраціонального, віри та знання; духовні цінності та їхнє значення в повсякденному житті людини; цінність здоров'я та здоров'язбереження тощо.

Дисципліна «Безпека життєдіяльності» має світоглядно-професійний характер і вивчає вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на життєдіяльність і здоров'я людини. Предметом цієї навчальної дисципліни є способи захисту людей в умовах повсякденного життя, до яких відносимо професійні умови майбутньої фахової діяльності. Об'єктом вивчення безпеки життєдіяльності є людина в усіх аспектах її діяльності (фізичному, психічному, духовному, суспільному). На основі аналізу програми навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» визначено, що метою її вивчення є не лише формування знань і навичок практичних дій щодо заходів і способів захисту людей в умовах виникнення надзвичайних ситуацій. Студенти повинні оволодіти знаннями й уміннями підвищувати рівень життєдіяльності за рахунок ведення здорового способу життя у повсякденному житті та на робочому місці. Вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності» передбачає теоретичну підготовку майбутніх фахівців щодо створення безпечних умов життя і діяльності, опанування принципами гармонійного розвитку особистості та сталого розвитку суспільства, вивчення негативних факторів середовища, правової та нормативної бази захисту здоров'я та життя людей в умовах негативних факторів середовища проживання і праці та в умовах надзвичайних ситуацій, що потребує розширення наукового світогляду студентів (у процесі вивчення філософії та історії української культури).

Отже, необхідно інтегрувати здоров'язбережувальний зміст у вивченні цих дисциплін і фізичного виховання з метою формування культури здоров'язбереження студентів на засадах міждисциплінарної інтеграції. Інтеграційний підхід до використання результатів підготовки різних дисциплін у формуванні здорового способу життя спрямовується на те, щоб спонукати студента на такі дії:

– упроваджувати в повсякденне життя науково обґрунтовані, апробовані в українській культурі та засвоєні корисні для здоров'я форми поведінки;

– змінювати, або взагалі відмовлятися від багатьох шкідливих для здоров'я звичок;

– оволодівати знаннями, на основі яких можна грамотно, безпечно і з користю для здоров'я почати вести здоровий спосіб життя, поступово досягаючи, щоб ці повсякденні форми укріплення здоров'я стали звичними.

Виявлені міждисциплінарні зв'язки дозволять не тільки встановити своєрідні «містки» між «Філософією», «Історією української культури», «Безпекою життєдіяльності» та «Фізичним вихованням», а й на основі поєднання окремих складових змісту цих дисциплін і комплексного підходу вичленили основні елементи змісту культури здоров'язбереження.

Аналіз програм навчальних дисциплін фундаментального та професійно-орієнтованого циклу в економічних ВНЗ дає підстави стверджувати, що такі дисципліни, як «Філософія», «Історія української культури», «Основи безпеки життєдіяльності», «Фізичне виховання», дозволяють будувати їх зміст на засадах міждисциплінарної інтеграції, що сприятиме оптимізації процесу професійної підготовки майбутніх економістів у напрямі озброєння майбутніх фахівців системою знань щодо збереження та зміцнення власного здоров'я та ведення здорового способу життя. Передбачається, що в умовах створеного викладачем міждисциплінарного здоров'язберегаючого середовища у майбутніх економістів буде формуватися філософське уявлення про сучасну концепцію здоров'я та її формування в історичному контексті («Філософія» та «Історія української культури»), конкретизуватимуться умови та чинники впливу на здоров'я («Безпека життєдіяльності»), шляхи його формування, збереження та зміцнення («Фізичне виховання»), що забезпечуватиме свідоме ставлення студента до ситуацій, які становлять ризик для здоров'я.

Реалізація інтеграції знань на практиці складає певні труднощі для викладачів ВНЗ. Поєднання значної кількості чинників – вибір раніше розрізнених елементів, що підлягають інтеграції, встановлення між ними істотних зв'язків, визначення об'єктивних передумов їх об'єднання, утворення цілого як результату інтеграції, підбір прийомів і засобів інтегрування; формування інтегрованого змісту навчального матеріалу, розроблення його структури, підбір методик інтеграції знань на етапі теоретичного навчання, методик організації самостійної роботи студентів, форм, методів і засобів навчання; підбору критеріїв і показників сформованості культури – потребує унаочненого алгоритму вирішення проблем міждисциплінарної інтеграції. Відтак виникає необхідність візуальної демонстрації шляху встановлення міжпредметних зв'язків та реалізації міждисциплінарної інтеграції як основи формування культури здоров'язбереження. Структурування цього процесу має суттєво спростити діяльність викладача й оптимізувати виклад змісту дисципліни, який набуває ознак цілісності. У контексті нашого дослідження інтегрованою навчальною дисципліною є «Фізичне виховання».

Методичне забезпечення міждисциплінарної інтеграції передбачає три етапи. Першим етапом є аналіз змісту навчальних планів, програм і самого навчального матеріалу різних навчальних дисциплін (згідно з ОКХ та ОПП) із метою відбору споріднених понять («здоров'я», «психологічне здоров'я», «фізичне здоров'я», «здорове харчування», «здоровий спосіб життя», «професійний травматизм» тощо) та формування практичних навичок студентів щодо ведення здорового способу життя (наприклад, тема з дисципліни «Безпека життєдіяльності»: «Здоровий спосіб життя: визначення, значення, засади формування»).

Другий етап – це розробка навчально-методичних комплексів теоретичних і практичних занять, що передбачає планування міждисциплінарних зв'язків, враховуючи хронологію вивчення дисциплін: раніше вивчені дисципліни (забезпечуючі), наступні дисципліни та планування внутрішньо дисциплінарних зв'язків (теми дисципліни, з якими інтегрується нова тема). Важливим кроком у плануванні міждисциплінарної інтеграції є обрання ефективних форм навчання, шляхом застосування яких будуть здійснюватися міждисциплінарні зв'язки (наприклад, інтегровані тексти, міждисциплінарні задачі, робота з кількома підручниками, комплексними таблицями та схемами, повідомлення та реферати міждисциплінарного та здоров'язберігаючого змісту тощо).

Заключний етап – це впровадження в навчально-виховний процес міждисциплінарних зв'язків, що залежить від таких чинників: матеріально-технічної бази закладу, чіткої організаційно-методичної роботи, координації діяльності викладачів методистом, професійної підготовленості викладача, його компетентності.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальшого розвитку в цьому напрямку. Міждисциплінарна інтеграція є тим методологічним орієнтиром, який дасть змогу створити здоров'язберігаюче навчально-виховне середовище у ВНЗ як запоруку формування культури здоров'язбереження у студентів. Концептуальними засадами міждисциплінарної інтеграції як основи формування культури здоров'язбереження майбутніх економістів є:

– методологічно й теоретично обґрунтована міждисциплінарна інтеграція у сфері збереження

здоров'я має стати базою для формування культури здоров'язбереження майбутніх економістів;

– використання міждисциплінарної інтеграції у вивченні таких дисциплін як «Фізичне виховання», «Безпека життєдіяльності», «Філософія», «Історія української культури» дасть змогу усунути з навчального процесу такі негативні явища, як перевантаження студентів, фрагментарність і дублювання знань, оскільки передбачає єдиний підхід до формування культури здоров'язбереження;

– психолого-педагогічне обґрунтування міждисциплінарної інтеграції у вивченні досліджуваних дисциплін дозволить забезпечити логіку формування основних понять (фізичне та психологічне здоров'я, здоровий спосіб життя, спорт, здорове харчування, професійний травматизм, стреси тощо), ґрунтовне розуміння студентами важливості підтримки власного здоров'я як запоруки професійної активності;

– використання міждисциплінарної інтеграції в навчальному процесі професійної підготовки майбутніх економістів має бути науково обґрунтованим, що дасть змогу уникнути псевдоінтеграції знань зі здоров'язбереження й створити здоров'язберігальне навчальне середовище;

– міждисциплінарна інтеграція передбачає інтеграцію знань, яку доцільно впроваджувати на різних рівнях (виявлення міжпредметних зв'язків, синтез знань, взаємодія знань, формування інтегрованих метапредметів);

– упровадження міждисциплінарної інтеграції в навчальний процес вимагає певної послідовності та передбачає поетапність дій (аналіз програм із дисциплін, котрі формують комплексні поняття, встановлення структури інтегрованого навчального матеріалу; відбір понять, визначення об'єктивних передумов їх інтеграції, встановлення логічної послідовності вивчення змісту навчального матеріалу, обґрунтування форм і методів інтеграції знань); аналіз отриманої системи знань як цілого, виявлення якісних і кількісних змін, пов'язаних із процесом упровадження інтеграції).

У цьому контексті виникає необхідність розширити коло дисциплін для формування культури здоров'язбереження студентів економічних спеціальностей на засадах міждисциплінарної інтеграції, що визначено як **перспективи** подальшого розвитку в цьому напрямку.

Список літератури:

1. Андріяшин В. І. Забезпечення наступності засобами міжпредметних зв'язків / В. І. Андріяшин, Л. В. Карачун // Науковий часопис нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – 2010. – Сер. 13. – Вип. 6. – С. 9-13.
2. Арцишевська М. Р. Інтеграція змісту освіти: монографія / М. Р. Арцишевська, Р. А. Арцишевський. – Луцьк: Вежа, 2007. – 311 с.
3. Барбина Е. С. Идеи интеграции, системности и целостности в теории и практике высшей школы: науч.-метод. пособие / Е. С. Барбина, В. А. Семиченко. – К., 1996. – 261 с.
4. Башавець Н. А. Теоретико-методичні засади формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04 / Наталія Андріївна Башавець. – Одеса, 2012. – 555 с.
5. Коломієць А. М. Міжпредметні зв'язки у контексті проблеми інтеграції / А. М. Коломієць, Д. І. Коломієць // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1999. – № 2. – С. 61-66.
6. Пастирська І. Я. Інтеграція змісту предметів природничого і гуманітарного циклів як загальнопедагогічна проблема (кінець ХХ – початок ХХІ століття): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / І. Я. Пастирська. – 2012. – 20 с.
7. Титовец Т. Е. Междисциплинарная интеграция в специализирующей и генерализирующей моделях содержания педагогического образования / Т. Е. Титовец // Интеграция образования. – 2008. – № 2(51). – С. 31-36.

8. Melnychuk I. N. Integration of general scientific approaches towards formation of professional competence of future doctors / I. N. Melnychuk // European Humanities Studies: State and Society. – 2016. – № 1. – С. 291-301.

Мартынив О.М.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ИНТЕГРАЦИИ В ФОРМИРОВАНИИ КУЛЬТУРЫ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕЖЕНИЯ СТУДЕНТОВ УНИВЕРСИТЕТА НА ЗАНЯТИЯХ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ

Аннотация

Доказано, что формирование культуры здоровьесбережения студентов университета на занятиях по физическому воспитанию предусматривает использование междисциплинарной интеграции. На основе анализа содержания учебных курсов определены дисциплины, изучение которых будет способствовать формированию культуры здоровьесбережения студентов экономических специальностей. Обобщено, что «Философия» формирует научное мировоззрение студентов по проблемам здоровьесбережения. Изучение «Безопасности жизнедеятельности» предусматривает расширение представлений будущих специалистов о здоровьеразрушающих воздействиях. «История украинской культуры» расширяет знания студентов о способах оздоровления человека на разных исторических этапах. «Физическое воспитание» позволяет апробировать оптимальные физические упражнения, способствующие оздоровлению. На основе междисциплинарной интеграции у будущих экономистов будет формироваться философское представление о современной концепции здоровья, способах его сохранения в историческом контексте, избежание здоровьеразрушающих воздействий и практической апробации методов оздоровления.

Ключевые слова: студенты, междисциплинарная интеграция, физическое воспитание, здоровье, здоровьесбережение.

Martyniv O.M.

Ivan Franko National University of Lviv

USING INTERDISCIPLINARY INTEGRATION WITHIN FORMING HEALTH SAVING CULTURE OF UNIVERSITY STUDENTS AT PHYSICAL EDUCATION CLASSES

Summary

It is studied that creating health saving culture of university students at physical education classes involves the use of interdisciplinary integration. Based on the analysis of the content of education the courses all of which contribute to health saving culture of economic students are identified. It is summarized that «Philosophy» forms the students' scientific outlook on health saving problems. Studying «Health and safety» would expand the perceptions of health destroying impacts by students. «History of Ukrainian culture» course expands students' knowledge concerning methods of rehabilitation of man at different historical stages. «Physical Education» allows to test the best exercise to promote recovery. Based on the multidisciplinary integration the philosophical idea of the modern concept of health of future economists, ways of its preserving in a historical context, avoiding health destroying impacts and practical testing methods of healing will be formed.

Keywords: students, interdisciplinary integration, physical education, health, health saving.